

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๑

(สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕๕ (สมัยสามัญ) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

๕๘
ครั้งที่ ๕๓/๒๕๗๕

- ญัตติของคณะกรรมการ ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติอากรแต้ตมบี้ พุทธศักราช ๒๕๗๕ (เดือนมาแต่ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๗/๒๕๗๕) ๗๕๒-๗๕๗
- กระทู้ถามของพระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เรื่องเจ้าพนักงานนคราทรภู่ง ๗๕๗
- กระทู้ถามของนายเนตรี พุนจิตต์มน์ เรื่องชุดต้นคองปากหน้าเจ้าพระยา ๗๕๗
- กระทู้ถามของหอดอง อรรถสารประสิทธิ์ เรื่องร่างพระราชบัญญัติอากรมฤคก ๗๕๗-๗๖๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๑/๒๔๗๕

วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เปิดประชุมเวลา ๑๕.๒๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๕๐ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ วันนี้จะได้ประชุมพิจารณาตรวจร่างพระบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งคณะกรรมการจัดการได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว

นายรัฐมนตรี แถลงว่ ร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ ซึ่งสภานี้ได้ตั้งคณะกรรมการไปตรวจ และบัดนี้ได้ตรวจแก้ไขแล้ว แต่คณะรัฐมนตรีได้คิดเพิ่มเติมขึ้นอีกข้อหนึ่ง คือตามร่างเดิมนั้นไม่มีเก็บอากรใบรับ การเก็บนี้มีปัญหาที่ต้องพิจารณาอยู่ ๒ ข้อคือ

๑. ควรจะเก็บจากใบรับเงินมีจำนวนเพียงเท่าใด ข้อนี้เราคิดว่ากำหนดไว้ ๕๐ บาท เช่นกำหนดตามอัตราบ้านใกล้เรือนเคียงที่เขาทำกัน คือที่อื่นได้เงินและตั้งคไปรับซึ่งได้กำหนดไว้เป็นจำนวนไว้เรียกกัน

๒. เราควรเก็บจากใบรับทุกชนิดหรือไม่ ข้อนี้คณะรัฐมนตรีเห็นว่ามิใช่ใบรับบางจำพวกควรยกเว้น ประการหนึ่งผู้ที่จะต้องออกไปรับนั้น

ต้องออกค่าแต่ฉบับ และเป็นคนอยู่ในฐานะซึ่งบางประเทศ บางจำพวก
เป็นคนไม่รู้จักทางการ และยากที่จะตั้งเสียกัน

อีกประเภทหนึ่ง คือ โปรติจเซอร์ คนเหล่านี้ ควรได้รับความ
อุดหนุน เพราะฉะนั้นขอพิจารณาในข้อ ๒๗ ว่า

“๒๗. ใบรับที่ออกให้สำหรับเงินเกินกว่า ยี่สิบบาท หรือเมื่อ
ได้รับชำระเงินเกินกว่ายี่สิบบาท & ตกลง บุคคลผู้ออกใบรับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร

(ก) การรับเงินที่เขียน หรือ มีอยู่ในตราสาร ซึ่งปิดแต่ฉบับ
บริบูรณ์

(ข) ใบรับเงินบำนาญบำเหน็จสิ้นจ้าง และเบี้ยทดแทนรายจ่าย
ซึ่งรัฐบาลหรือผู้จ่ายให้

(ค) ใบรับที่ออกให้สำหรับเงินฝากธนาคาร หรือ ฝากนาย
ธนาคาร ซึ่งผู้รับฝากมีความรับผิดชอบต่อบุคคลที่เป็นผู้ฝาก และแสดง
ว่าได้รับจากผู้นั้น

(ง) ใบรับเงินที่รัฐบาลจ่ายคืน

(จ) ใบรับเงินซึ่งผู้ประกอบการ เกษตรเป็นผู้ออกให้ในการ
จำหน่ายพืชผลดิบอันเกิดจากเกษตรกรรมของตน เช่น ข้าวเปลือก ผัก
ปลา สัตว์ ของไม้ ฯลฯ

(ฉ) ใบรับเงินที่ชำระเป็นค่าเช่าที่ดินทำการเกษตรกรรม”

ข้อยกเว้นซึ่งกำหนดไว้^๕ จะเห็นสมควรหรือไม่ คือยกเว้น
ไม่ต้องเสียค่าอากร ในบัญชี ก. เราพิจารณาเห็นว่าไปรับ ๒ จำพวก
สมควรได้รับการยกเว้น

ประชาชนสภา ฯ กล่าวว่่า ผู้ใดมีความเห็นอย่างไรบ้าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ถามว่า ไม่ทราบว่าการ
พิจารณาจะพิจารณาเป็นมาตรา ๆ ไปหรือไม่ ถ้าจะพิจารณาคั้ง
เดียวทั้งหมดแล้ว ขอเพิ่มคำ ๒-๓ คำคือ ในมาตรา ๒๒ เดิม^๕
เข้าใจว่าเป็นบททั่วไป ในมาตรา ๒๓ เดิมเข้าใจว่าเป็นบทยกเว้น
แต่ในมาตรา ๒๒ เป็นบททั่วไป ไม่มีบทยกเว้นเลย เมื่ออ่านดูรู้ดีว่าขัด
กัน แต่ในมาตรา ๒๓ ถ้าเป็นคดีอาชญาให้รับได้^๕ เพราะฉะนั้น
ขอเดิมในมาตรา ๒๒ ว่าภายใน

หลวงประดิษฐมนูธรรม แถลงว่า ในมาตรานี้ได้เคยพิจารณา
กันไปแล้ว เห็นว่าควรจะได้เรื่องไปรับ กรมราชการได้พิจารณา
และเคยชี้แจงพิจารณากันมาแล้ว มีปัญหาเกี่ยวกับไปรับ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า เรื่องนี้จะยื่นปรึกษา
ถึงเรื่องอื่นหรือไม่ ถ้าจะยื่นปรึกษาเรื่องอื่นอีก ขอชี้แจงว่าในฐานะ
ที่เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายใน รัฐบาล สมัยก่อน จึง ทราบ
ว่าร่าง พระราชบัญญัติ อากรแสตมป์ นี้ได้ร่างไว้ก่อน เปลี่ยนแปลงการ
ปกครองซึ่งนายกรัฐมนตรี ขอให้เปลี่ยนมาตรา ๒๓ นี้เป็น ๒๒ ซึ่งเดิมอยู่

ข้างหลัง ที่ประชุมปรึกษากันในที่สุดเห็นว่าเอาไว้ ข้างหน้าดีกว่า จึงเอาไว้ในวรรคที่ ๒ และ ๓ อนุกรรมการก็ได้ปรึกษาในข้อนี้ แล้วเหมือนกัน

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า ถ้าจะแก้อย่างเจ้าคุณนิติศาสตร์ ว่า ภายในมาตรา^๕นั้นมาตรา^๕เป็นภาษาฝรั่ง และอ่านไม่เข้าใจ เพื่อจะดำเนินการให้สะดวก ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าจะแก้ตามที่เจ้าคุณเทพวิฑูรย์ กล่าวแต่ก็ไม่ต้องแก้อย่างเจ้าคุณนิติศาสตร์ว่า ใช้คำว่า “นอกจากที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๒๑”

นายกรัฐมนตรี แถลงว่า คิดว่าได้คำนึงถึงนั้น เราใช้ในประมวลกฎหมายมากมายแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่รังเกียจคำว่า “ภายในบังคับ” แต่ที่ประชุมจะเอาอย่างไรใน ๒ อย่างมันได้ใจความเหมือนกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า จะเอาอย่างไรเห็นจะต้องอยู่ข้างหน้า จะไปใช้กลางๆ ดูไม่เหมาะ แปลว่าใช้ภาษาของเราใหม่

นายกรัฐมนตรี แถลงว่า คำว่า “นอกจาก” หรือ “ภายในบังคับ” มาจากคำว่า สัมเจ็กทุ (Subject to) แต่เดี๋ยวนี้ใช้มาในประมวลกฎหมายแล้ว จะเถียงว่าประมวลกฎหมายไม่ใช่ของเรา และกฎหมายที่เป็นประมวลกฎหมายใช้อย่างหนึ่ง ถ้าเป็นธรรมดาแล้วใช้อีกอย่างหนึ่ง จะทำให้ภาษาพันเผื่อ ถ้าจะใช้

คำว่าภายในบังคับก็ได้ไม่ใช่หรือ กฎหมายบทนี้มีคำสั่งว่า
เก็บค่าแสตมป์ได้แก่ดวงกันจะเอาอย่างไรก็ได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ แถลงว่าตามเรื่องนี้เจ้าหน้าที่จะต้อง
พิจารณาว่า หนังสือจะให้ไปถึงศาลพระราชอาชญาหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นเราจะเปลี่ยนมาตรา ๒๒ มาตราเป็น ๒๑ และในมาตรา ๒๑
เป็นมาตรา ๒๒ ก็จะใช้ได้ดีเหมือนกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่าเราจะเอาอย่างไรก็ได้ ปัญหา
มีว่าได้เงินค่าแสตมป์แล้วเป็นเสร็จเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า จะใช้คำว่า
“ ส่วน ” ไว้ที่หลังก็ไม่ขัดข้อง เอ็กเซ็ปชัน มาที่หลังก็ใช้ได้

หลวงเสนีนิติศาสตร์ กล่าวว่า เพื่อให้เข้าใจความหมาย
ทำไมในมาตรา ๓๓ จึงตัดคำว่า “ ภายในบังคับ ” ออกเสีย แล้ว
ใช้คำว่า “ บทบัญญัติต่อไป ”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แถลงว่ากรรมาธิการ
ได้แก้แล้ว เราก็ไม่ขัดข้อง และแก้ตามเจ้าคุณนิติศาสตร์ ก็เป็น
ที่พอใจแล้ว

นายบรรจง ศรีจรูญ กล่าวว่า ขอให้เปลี่ยนภาวะเป็นอนุ
กรรมการเต็มสภา

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ปัญหาที่ว่า ถ้าถอนคำ “ บังคับ ”
ออกแล้ว และตามที่เจ้าคุณเทพวิฑูร ฯ เห็นด้วยกับเจ้าคุณนิติศาสตร์

ไม่ต้องใช้คำว่า “ บังคับ ” หรือนอกจากเอามาตรา ๒๓ มาเป็น
มาตรา ๒๒ แล้วเติมคำว่า “ ส่วน ”

ที่ประชุมเห็นด้วยกับการเอามาตรา ๒๓ เป็นมาตรา ๒๒ และ
เติมคำว่า “ ส่วน ” ในมาตรา ๒๒ ลงไว้ข้างหน้า

นายเนตร์ พุนวิวัฒน์ กล่าวว่า มาตรา ๓๓ ข้อ ๒ คำว่า
ผู้ทำ หรือผู้กระทำนั้นต่างกันอย่างไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ให้ตรวจดูคำใช้ในมาตรา ๓ เป็น
ภาษาที่ใช้มาแล้ว

นายเนตร์ พุนวิวัฒน์ กล่าวว่า เราจะแก้เอาคำอื่นมาใช้
ไม่ได้หรือ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่าไม่น่าจะมีปัญหา เพราะใน
พระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติคำไว้แล้ว ให้ไปดูบทวิเคราะห์ศัพท์ ใน
มาตรา ๓๓ ข้อ ๒ ว่า “ (๒) ถ้าเป็นตราสารอย่างอื่น ๆ บุคคล
ผู้ส่งจ่ายผู้ทำหรือผู้กระทำตราสารนั้นเป็นผู้เดียว ” ผู้ทำจะต้องเป็นผู้
เดียวเงิน หรือผู้ออกใบรับจะต้องเป็นผู้เดียวเงิน ผู้ออกใบรับเป็นผู้
ชดช้ำ อาจกำหนดไว้เท่านั้นเท่านั้น

ในบัญชี (๒) ไม่มีใครเป็นผู้เดียว เพราะฉะนั้นในมาตรา ๓๓
ให้ผู้ทำใบรับเป็นผู้ชดช้ำ คราวนี้อาจกำหนดได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า ที่ตั้งบทบัญญัติ
กำหนดโทษมาตรา ๒๖ และมีโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐ บาทนั้นก็โดยไม
บิดแต่ฉบับปฏิรูป

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า เพื่อให้แน่นอนให้ได้
ผลจริง โปติชี้แจงเขาอย่างไรก็ไม่ขัดข้อง

นายมังกร ส่ามเส่น กล่าวว่่า มาตรา ๖ ตอนท้ายที่กล่าวว่่า
“ผู้ไม่รู้หนังสือจะต้องให้เป็นพะยานตามประมอดแพ่ง ฯ หรือ มี
ฉะฉนนี้จะต้องไปหาเจ้าพนักงาน” ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเติมคำว่่า
“ทนายความมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ขัดข่า” ควรเติมไว้ตอนท้ายเพื่อไม่
ต้องไปหาพะยาน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า ตามที่นายมังกร เสนอนั้น ข้าพเจ้า
ไม่เห็นพ้องด้วย ถ้าแม้ว่าทนายความของเราได้เป็นเนติบัณฑิตด้วยกัน
แล้ว จึงจะชอบอยู่ นึ่งยังมีทนายความชั้น ๒ อยู่มาก เพราะฉะฉนจึง
คิดว่ายังไม่ควรอนุญาต

นายมังกร ส่ามเส่น กล่าวว่่า ถ้าไม่รับรองทนายความชั้น ๒
แล้ว ควรเรียกใบอนุญาตกลับคืนให้หมด ข้าพเจ้าได้เห็นการข่า
แต่ฉบับมาจากย่องกงเส่มอ เป็นบั๊บลก ก็ใช้ได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า น่าจะเห็นใจที่นายมังกร
พูด แต่เพราะเรื่องนี้นายมังกรเป็นกรรมาธิการอยู่แล้วควรจะได้
ร้องขอเติมเสียในฉะฉน ฉะฉนการตั้งกรรมาธิการก็จะมีประโยชน์
ถ้าโดยปกติยอมให้กรรมาธิการมาขอแก้ข้อที่ตนได้คักกลงมาแล้วอีก ไม่
มีที่ฉะฉนสุด

เพราะฉะนั้นเราจึงกำหนดตามที่เพื่อนบ้านใกล้เคียงเขาทำกัน ที่อังกฤษ เขา๓ พันนี้เท่ากับ ๖ สตางค์ แต่ที่ฝรั่งเศสใช้ ๒๕ ของคิม และถาม หวดงคหกรรมบดีว่าที่ฝรั่งเศสเขาเก็บกันอย่างไร

หวดงคหกรรมบดี ตอบว่า ที่ฝรั่งเศสมีเกณฑ์ คือใบรับเกินกว่า ๓๐๐ แฟรงค์ ก็เสียมากขึ้นไป

นายกรัฐมนตรีก่อว่า ในอังกฤษและสิงคโปร์นั้นเขาเอาอัตราเดียวกัน มันมากกว่ากันนิดเกินกันหน่อยก็อยู่ในจำนวนรวมๆกัน

หวดงคหกรรมบดี ก่อว่า ข้อที่เสนอให้แบ่งแยกจำนวนใบรับมากและน้อยนั้น ขอลอน

ประธานสภา ฯ ก่อว่า ในมาตรา ๒๗ ที่เถียงกันว่า จะเอา ๕ หรือ ๓๐ สตางค์ สมาชิกที่เห็นว่าควรเก็บ ๕ สตางค์ มี ๓๕ นาย ที่เห็นว่าควรเก็บ ๓๐ สตางค์ มี ๔ นาย ที่ประชุมเป็นอันว่าให้เก็บ ๕ สตางค์ นอกนั้นไม่ออกเสียง

นายชุนท์ บินทานนท์ ก่อว่า ข้อ ๒๖ ที่ว่าจะเก็บฉบับละ ๓ บาท เพราะเหตุว่าหนังสือตามประมวลกฎหมายแพ่ง ฯ ต้องตั้งอย่างน้อย ๓๐ ฉบับ เพราะฉะนั้นแทนที่จะเก็บฉบับละ ๓ บาทให้เก็บเป็น ๓๐ บาท เพราะเหตุในข้อ ๒๕ ว่าให้เก็บ ๓๐ บาท

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ถามว่า คำว่า “หรือใช้” ในมาตรา ๓ แปลว่าอย่างไร

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ตอบว่า หมายถึงว่า เช็กที่เขียน
มีแต่ฉบับอยู่ที่เช็กแล้ว ไม่ต้องขีดฆ่า

ที่แรกเรื่องแต่ฉบับคุณไม่มีบทบัญญัติไว้พอ แต่ฉบับไม่ต้อง
ขีดฆ่า แล้วเสนอที่ประชุมวันนี้ ม.จ. วิวัฒน์ไชย เสนอให้เติม
คำว่า ใช้แล้ว

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เขาคำว่า หรือใช้ ออกเสียไม่ได้หรือ
พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ไม่ขีดฆ่า

หลวงเสนอนิติศาสตร์ กล่าวว่า ในมาตรา ๘ คำว่า “โดยยัง
มิได้ปิดแต่ฉบับ” นั้น ควรใช้ว่า “ซึ่งจะต้องปิดแต่ฉบับนั้น”

นายชุนท์ บินชานนท์ กล่าวว่า ที่เราเก็บอากรสำหรับ
ข้อบังคับของบริษัทจำกัด ทำไมจำกัดแต่เพียงบริษัทเดียว คือ
ในข้อ ๒๕ หรือ ๒๖ กี้ ทำไมจึงเก็บแต่บริษัท และห้างหุ้นส่วน
สามัญที่จดทะเบียนทำไมจึงไม่เก็บ

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เห็นจะตกไป ที่จริงควรจะ
เหมือนกัน

ประธานสภาฯ ถามว่า จะตกได้อย่างไร

นายชุนท์ บินชานนท์ ถามนายกรัฐมนตรีว่า ให้ตกลงไปไม่
ใช้เติมอีกข้อหนึ่งหรือ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ให้เติมในบัญชี ก. ระหว่างข้อ
๒๖ กับ ๒๗ เติม

พระยามนชาตุราช กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นได้คำ “หรือ” อีก ๓ คำ
ไม่ได้หรือ จะได้ไม่ต้องแก้ใหม่ เพราะราคามันเท่ากัน เพราะกลัด
จะไม่เสร็จในวันนี้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นคนที่จะเสียเงินก็ต้องเติม
“หรือ” ด้วย เพราะฉะนั้นเห็นจะต้องเติมอีกอัน ๓ คิดว่าจะต้อง
เติมอีกกี่คำ

หนังสือสัญญาทางหุ้นส่วนที่อื่นไม่มีกฎหมาย บังคับว่าต้องทำ
เป็นหนังสือสัญญา ถ้าไม่ทำก็ได้ ถ้าทำขึ้นก็ต้องเสีย ถ้าไม่ทำก็แล้วไป

นายสุหน้ บัณฑานนท์ กล่าวว่ การที่ตั้งสัญญามาจดทะเบียน
บังคับคนภายนอกได้ด้วย

นายกรัฐมนตรี ตอบว่ ที่ไม่ได้ไฉนนั้น เพราะเห็นเป็นของ
เด็กน้อย กฎหมายบังคับส่งระเบียบเดียว ถ้าเขาตามส่วนก็บาทเดียว
คุณเด็กน้อย แต่ถ้าจะไฉ่อยากจะไปปรึกษาผู้ร่างก่อน เพราะไม่
ทราบว่าจะบังคับให้ใครเป็นผู้เสียแน่

นายสุหน้ บัณฑานนท์ กล่าวว่ บังคับให้ผู้ขอจดทะเบียน
เป็นผู้เสีย แต่เราไม่บังคับให้หุ้นส่วนคนไหนเป็นผู้เสีย

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ มาตราที่คิดเทียบส่วนกับบริษัท
แล้วก็บาทเดียว กฎหมายบังคับให้ส่งอย่างน้อย ๓๐ ฉบับ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ เห็นว่าไม่น่าจะเก็บจะต้อง
ให้คนเป็นความกันมากขึ้น ร่างเติมเก็บแต่กำปะนี้ เท่ากับยู่ให้คนไม่

ทำหนังสือ แต่จะเป็นความถี่มากมาย ว่าได้พิเศษไม่คุ้มกับ
ความลำบาก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัญชีว่ามีค่าควรจะได้ทั้งหุ้นส่วน
สามัญหรือไม่ เพราะในร่างไม่ได้มีจัดไว้

นายศิริเอก ชัยนาม กล่าวว่า ที่เจ้าคุณนิติศาสตร์พูดนี้ดีมาก
แต่นักถึงกฎหมายว่า ข้อบังคับต่าง ๆ ต้องจดทะเบียน ถ้าใครไม่
นำสัญญาข้อบังคับต่างๆ ไปจดทะเบียน ก็จะไ้ยื่นแก่บุคคลภายนอกไม่
ได้ ถ้าได้จดทะเบียนแล้ว ย่อมยื่นบุคคลภายนอกได้ทั่วไป เสีย
๓ บาทแต่ยื่นบุคคลภายนอกได้ คิดว่าเสียน้อยเสียยาก เสียมาก
เสียง่าย ถ้าไปขึ้นศาล ทางคดีก็จะเอาเงินเพิ่มขึ้นอีก

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ไม่ขัดข้องในการเดิม คือเดิมเป็น
ข้อ ๒๗ ว่าหนังสือสัญญาหุ้นส่วน ๓ บาท

นายสุรนต์ มีนทานนท์ ถามว่า ถ้าได้จดทะเบียนแล้วจะเปลี่ยนแปลง
อีกจะต้องเสียอีกหรือไม่

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า ก็ต้องเสียอีก ๓ บาท ถ้าไม่จดก็เอามา
ยื่นเป็นพยานต่อศาลไม่ได้

นายสุรนต์ มีนทานนท์ กล่าวว่า ตั้งสัยว่าถ้าจดทะเบียนแล้ว
แต่ต้องเปลี่ยนแปลงสัญญาใหม่ จะต้องเสียอีกหรือไม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตอบว่า เปลี่ยน
สัญญาใหม่ต้องเสียอีก ๓ บาท

นายศิริเวท ชัยนาม กล่าวว่ ชาวเจ้าคิดว่ถ้าได้โดย ๆ จะดี
เพราะห้างหุ้นส่วนมี ๓ ประเภท คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้น
ส่วนสามัญ ทั้งจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน

นายกรัฐมนตรื กล่าวว่ เรื่องนี้เป็นปัญหาเรื่องค่าแสตมป์เท่า
นั้นเอง มันขึ้นอยู่กับข้อหนึ่งว่ ๑. กฎหมายไม่ได้บังคับว่จำเป็น
ต้องทำสัญญา ๒. ทำสัญญากันแล้ว ได้ตั้งชั้ก็ได้ เรายังไม่มีทางจะ
เก็บได้ ถ้าบังคับให้จดทะเบียนแล้ว ก็ตรวจกันได้

นายชุนห์ บินทานนท์ กล่าวว่ เท่าที่ปฏิบัติกันมาห้างหุ้น
ส่วนบางแผนกไปจดทะเบียนเหมือนกัน

นายกรัฐมนตรื ตอบว่ ถ้าไม่ขีดแสตมป์ก็ใช้เป็นพะยานหลัก
ฐานต่อสู้ศาลไม่ได้ จนกว่าจะได้ขีดแสตมป์แล้ว และแสดงให้คิดค่า
“ฉบับละ” ในข้อ ๒๖ ออก กับเก็บ ๓ บาทเป็น ๓๐ บาทและให้แก้ไขข้อ
๒๗ เป็น ๒๗ และเติมข้อ ๒๗ ว่ หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วนและหนังสือ
สัญญาที่แก้ไขเก็บ ๓ บาท ผู้หุ้นส่วน กับข้อ ๓-๒-๓-๔-๕-๖ ใน
ข้อ ๒๗ ใหม่แก้ไขเป็น ก. ข. ค. ง. จ. ฉ.

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอให้สมาชิกลงคะแนนว่ ตามที่มี
สมาชิกผู้ ๓ ร้องขอให้เพิ่มเติม เก็บค่าธรรมเนียมสัญญาห้าง
หุ้นส่วนฉบับละ ๓ บาทควรจะเพิ่มเติมหรือไม่ สมาชิกที่เห็นว่า

ควรจะมีเพิ่มเติมมี ๓๖ นาย ส่วนที่เห็นว่าไม่ควรเพิ่มเติม ไม่มี
เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นว่าต้องเพิ่มเติม

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าวว่า ในบัญชี ก. ยังไม่เข้าใจ

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า มาตรา ๒๖ (๒) ข้อความ
ในอนุมาตรา ๒ นั้น ดูว่าเป็นคำกว้าง ถ้ามีปัญหาจะเป็นความลำบาก
มีความประสงค์เพียงใดแน่ เช่น เป็นต้นว่า เราไปซื้อของที่ห้างหรือ
ร้าน ซื้อหมวกใบ ๓ ราคา ๓ บาท ห้างออกใบรับให้ใบ ๓ ซื้อ
รองเท้าคู่ ๓ ออกใบรับให้ ๓ บาท ซื้อร่ม ๓ คันออกใบรับให้ ๓ บาท
แยกใบรับกันคนละฉบับ เช่นนี้จะแยกค่าแยกกันหรือรวมกัน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า เรื่องนี้เห็นจะต้องพิจารณา
ดูเป็นเรื่อง ๆ ไป เพราะเป็นหลักนิติกรรม ต้องดูว่ากรณีนี้ ๆ ต้อง
กระทำเป็นนิติกรรมเดียวกันหรือไม่ หรือจะแยกเป็นประเภทได้ เช่น
ตกลงซื้อคนละคราว เช่นนี้แยกนิติกรรมกันได้

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่า เช่นว่ามีใบสั่งฉบับเดียวต้อง
การซื้อสิ่งหนึ่ง แต่เขาออกใบรับให้เป็นอย่าง ๆ นี้จะเป็นหลัก
เดียวกันหรือไม่

นายถวิลนิตยกรณา กล่าวว่า หลักออกใบรับในนิติกรรมอย่าง
หนึ่ง แล้วไปหักเคียงแบ่งแยกจะมีผิดตามมาตราหรือไม่ การ
อย่างไรจะเป็นอย่างไร สอดต่างหากจะเป็นผลคดีนี้ เรื่องนี้เป็น

ข้อกฎหมาย แต่เรื่องก็ตามมานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ามันเป็นข้อกฎหมาย เป็นบัญญัติกฎหมายตกอยู่ในหน้าที่ศาลจะพิจารณา

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ถ้าจะแก้คดีไปแก้ทาง ประมวลพ่ง ๆ ตามกฎหมายผู้ขายจะไม่ต้องออกไปรับ ค่ะ เมื่อ ผู้ซื้อเรียกเขาจึงจะออกให้

นายมานิต อรุณศักดิ์ กล่าวว่า ข้อ ๒๘ คำว่า “เกษตรกรรม” หมายความว่าอย่างไร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า เกษตรกรรมหมายความว่า แต่เพียงการเพาะปลูกอย่างเดียว เกษตรกรรมหมายความว่า เกี่ยวกับการทำให้พืชผลอื่น ๆ ดังที่ได้จากรนัยได้ เช่น ข้าวเปลือก ผัก ปลา สัตว์ ของป่า ฯลฯ

หลวงประดิษฐมนูธรรม แลลงว่า คำว่า “เกษตรกรรม” หมายความว่าผลผลิตถึงสิ่งที่เกิดจากที่ดิน หรือสิ่งใดที่ได้มาจากดินเช่น ขุดแร่ต่าง ๆ และการเลี้ยงสัตว์รวมเข้าอยู่ในดินด้วย คือใช้คำ อย่างกว้าง ๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กล่าวว่า คำว่า “เกษตรกรรม” นี้ เราเอามาจากกระทรวงเกษตร เราได้ขยายเพื่อให้เข้าใจได้ชัดเจนแล้ว

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า คำอธิบายนี้อยู่ในข้อ ๒๘ ค. แล้ว

พระยามนษาคุราช ถามว่า หนังสือสัญญาข้างหุ้นส่วนนั้นหมาย ถึงสัญญาที่ส่งเจ้าพนักงาน หรือทำให้แก่กันแต่มีได้นำไปจดทะเบียน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า หนังสือสัญญาข้างหุ้นส่วนนั้นหมายความว่า ความถึงทั่วไป คือแก่ให้กว้างออกไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เมื่อได้ตรวจร่างพระราชบัญญัติอากร แต่ตามปรกติร่างนั้นตลอดหมดแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อออกประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ให้ลงมติ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน สมาชิกทั้งหมดลงมติเห็นพร้อมกันว่าให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ถามคณะรัฐมนตรีว่า มีหนังสือ พิมพ์ว่าเจ้าพนักงานนคราทรได้ถูกฟ้อง ถ้าการถูกฟ้องนั้นเป็นไปเพื่อ ให้เจ้าของที่ดินเดือดร้อนแล้ว ก็เป็นการไม่ควร ทราบว่าเดิมได้ ตั้งคนกลางช้ชราคราคาทดินนั้นแล้ว เจ้าพนักงานไม่ยอมจ่ายเงินตาม ค่าช้ชราครา ขอให้คณะรัฐมนตรีไปสอบสวนว่าผู้นั้นบกพร่องหรือไม่ ถ้าบกพร่องรัฐบาลก็ไม่ควรออกเงินค่าธรรมเนียมศาลให้ ควรบังคับ ให้เสียเงินส่วนตัว จะได้ไม่ทำให้ราษฎรเดือดร้อนต่อไป และจะได้รู้ ดำเนินกว่าคนเป็น Public Servant จริง ๆ

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เจ้าคุณเทพหัสดินทร์ เป็นคนฟ้อง ทางศาลทราบว่าเงินรายนี้ได้จ่ายไปแล้ว แต่ถ้าอย่างไรเรื่องนั้นต้องไป สอบดูก่อน

นายเนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ายอยากเสนอคณะรัฐมนตรีว่าเวลานี้มีราษฎรทำคำแถลงการณ์ให้ไปอำเภอละกำนัน คัดค้านเพื่อไม่ซุกซ่อนปากน้ำเจ้าพระยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า ให้ส่งเรื่องขึ้นมาก่อน จะได้คำนวณดูจำนวนน้ำที่ไหลในแม่น้ำ ว่าสมควรจะทำอย่างไร

หลวงแสงนิติศาสตร์ กล่าวว่ายถ้าหากตกลงแน่ว่าจะซุก หวังว่าคณะรัฐมนตรีคงจะออกคำแถลงการณ์และให้สภาฯ ทราบก่อน

หลวงอรุณสารประสิทธิ์ กล่าวว่ายเรื่องกฎหมายมฤตกตามที่ได้เรียนถามคราวก่อนนั้น บัดนี้จะกำหนดเวลาเสร็จได้เมื่อใด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตอบว่า ให้ถามเจ้าคุณไชยยศฯ เพราะท่านจัดการอยู่ เวลานี้เขากำลังปรึกษากัน

พระยาไชยยศสมบัติ ตอบว่า เรื่องนี้ที่ปรึกษากระทรวงคลังได้ทำความเห็นเสนอแล้ว ส่งความเห็นไปให้ผู้ชำนาญตรวจร่างใหม่ ผู้ชำนาญว่าเรื่องนี้จะออกประมวลกฎหมายแพ่งบรรพ ๖ ก่อน เพราะเกี่ยวกับเครือญาติต่าง ๆ ถ้าออกกฎหมายมฤตกก่อนแล้วอาจไม่ตรงกับประมวลแพ่งฯ ที่ออกใหม่ก็ได้ เพราะฉะนั้นรอไว้ให้ออกประมวลแพ่งฯ เสียก่อนแล้วจึงออกกฎหมายมฤตกจะดีกว่า และถ้าจะออกไปในเวลานี้ ไม่ช้าไม่นานก็ต้องแก้

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ขอถือโอกาสว่าผู้ที่ประชุม เรื่อง
นี้คือข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการ เวลาที่ทำไปได้บางมาตราจำได้เป็น
เงา ๆ ว่าเกี่ยวกับหน้าที่ๆ เจ้าคุณไชยยศฯ จะต้องนำไปให้ที่ปรึกษาตั้ง
ตรวจ ในข้อความที่จะได้เบียดเบียนมฤตกต่อๆ ไป ซึ่งข้อความ
นั้นไม่ชัดเจนประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง การเปล่งกฎหมายยังไม่
เข้าใจ ที่ประชุมขอให้กรมหมื่นพิทยาทรางแปล แต่ที่ปรึกษาการ
คลังกำลังทำอยู่ ข้าพเจ้าก็เผชิญบ่วงตง แต่งานไม่ได้ช่วยด้วย เพราะ
ฉะนั้นงานในหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกนั้นข้าพเจ้าหวัง
ว่าคงจะดำเนินการต่อไปได้ ครั้นข้าพเจ้ากลับเข้ามาคราวนี้ได้ถามเจ้า
คุณไชยยศฯ ได้ความว่ากำลังให้มิสเตอร์แบกส์เตอร์ปรึกษาอยู่ และ
มิสเตอร์แบกส์เตอร์ได้สั่งให้กรมร่างกฎหมายเขียนเรื่องนี้ ข้าพเจ้า
ได้รับหนังสือจากนายเดวิดเดชาบุตรบอกว่าอยู่ในมือของผู้ร่าง ส่วน
ความเห็นของมิสเตอร์แบกส์เตอร์สั่งให้ข้าพเจ้าเมื่อวานนี้ เพราะฉะนั้น
ที่ว่าใครเป็นผู้เขียน ขอให้ดูมาชิกพิจารณา ข้าพเจ้าจะไม่ชี้ขาด

นายกรัชมณฑรี แถลงว่า ที่ห้ององอรรัตนารประตึช้ถาม
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ใช่จะติเคียน ข้าพเจ้าอยากให้แสดงว่าทำไมจึง
ช้า ที่ควรออกได้นานแล้ว และอยากทราบต่อไปว่าเมื่อไรจะ
ได้ออก

พระยาไชยยศฯ ตอบว่า ที่มิสเตอร์แบกส์เตอร์เห็นออกความเห็น
นั้นเป็นคนละอันกับร่าง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ที่จะตอบว่าจะให้แล้วได้เมื่อใดนั้น
เป็นการยาก เมื่อไว้ใจ ใครทำได้ก็ให้กำไปคนเดียวก็แล้วกัน ขอ
ให้นายกรัฐมนตรีตั้งกรรมาธิการใหม่ก็แล้วกัน

นายกรัฐมนตรี ตอบว่่า ที่หัดวงบรรดาสารประสิทธิ์ถามมานี้
เพราะไม่รู้เรื่อง เรื่องนี้เห็นหายเจ็บไป ก็ถามดูว่่าไปซ้่าอยู่ที่ไหน
และบัดนี้ได้รับคำอธิบายเช่นนี้ หวังว่่าสมาชิกคงพอใจแล้ว ไม่ได้
หมายความว่า จะตั้งจะเปลี่ยนกรรมาธิการกันอย่างไร

เด็กประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

หลวงคหกรรรมบดี

นายปพาฬิ บุญ-หลง

หลวงชวเลขปริชา

ผู้จัดรายงาน

นิติศาสตร์

ปริชานุสาสน์

จรูญ ฌบ่างซ้าง

พระวุฒิศาสตร์

นายม้งกร สามเสน

รายงานฉบับนี้กรรมาธิการได้ตรวจ และสภาผู้แทนราษฎรได้
รับรองแล้ว

พญ.

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร